

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. september 2023
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Benjamin Vynne Mu-
schinsky
Sagsnr.: 2023-0030-9266
Dok.: 2935187

Besvarelse af spørgsmål nr. 1120 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1120 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. august 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Camilla Hellesø Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1120 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

” Vil ministeren kommentere på henvendelsen, jf. REU alm. del – bilag 260, og reglerne om erstatning?”

Svar:

1. Jeg er ikke bekendt med de nærmere omstændigheder i den konkrete sag, men jeg kan forstå – som sagen er beskrevet i henvendelsen – at staten har lagt ud for erstatningen til offeret i medfør af offererstatningsordningen efter reglerne i offererstatningsloven.

Efter reglerne i offererstatningsloven har ofre for forbrydelser – uanset om de er offentligt eller privat ansatte – mulighed for at søge om erstatning fra staten, hvis de pådrager sig en skade som følge af en forbrydelse.

Efter lovens § 7 ydes der dog ikke erstatning, i det omfang skaden godtgøres af skadevolderen eller dækkes af forsikringsydelse eller andre ydelser, der har karakter af virkelig skadeserstatning.

Hvis Erstatningsnævnet, som behandler ansøgninger om erstatning efter offererstatningsloven, træffer afgørelse om, at staten skal udbetale erstatning til forurettede, har staten (ved Civilstyrelsen) et regreskrav mod skadevolderen. Ved behandlingen af regressager foretages der en vurdering af, i hvilket omfang erstatningen kan kræves af skadevolderen, og om der f.eks. er en relevant ansvarsforsikring at inddrage i sagen. Civilstyrelsen kan med tilladelse fra skadevolder gå i dialog med forsikringsselskabet. I de tilfælde, hvor skaden er blevet forvoldt på en institution, vil Civilstyrelsen endvidere vurdere, om der er grundlag for at rette kravet mod institutionen.

Hvis der i en sag ikke kan opnås dækning hos en ansvarsforsikring, og der ikke er grundlag for at rette kravet mod institutionen, vurderer Civilstyrelsen, om kravet skal nedsættes eller helt bortfalde, inden det rettes mod skadevolderen. Erstatningsansvarsloven indeholder en række regler om lempelse af erstatningsansvaret, bl.a. den almindelige lempelsesregel i erstatningsansvarslovens § 24. Retspraksis om bortfald er imidlertid meget restriktiv i sager, hvor der er tale om straffelovsovertrædelser.

Hvis skadevolderen ikke anerkender et regreskrav, kan sagen indbringes for domstolene.

Jeg har fuld forståelse for, at det er en ulykkelig situation, når et menneske står med en stor gæld, som vedkommende har svært ved at betale. Det er dog samtidig grundlæggende i et retssamfund, at man har mulighed for at få erstatning, hvis man har været udsat for en skade.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Beskæftigelsesministeriet, der har oplyst følgende:

”Tilfælde, hvor en borger på et bosted, slår en ansat, vil være omfattet af arbejdsskadesystemet. Efter arbejdsskadesikringsloven har tilskadekomne ret til godtgørelse for varigt mén, når en anerkendt arbejdsskade har medført varige helbredsmæssige følger, og erstatning for erhvervsevnetab, hvis arbejdsskaden har medført nedsat evne til at oppebære en indtægt. Offentligt og privat ansatte har samme rettigheder efter arbejdsskadesikringsloven.

Erstatning m.v. udbetales enten af arbejdsgiverens forsikrings-selskab eller af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Forsikrings-selskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan *ikke* søge regres fra en eventuel ansvarlig skadevolder (med mindre der er tale om produktansvar).

Hvis en arbejdsskade skyldes en ansvarlig skadevolder, kan tilskadekomne have ret til erstatning efter både arbejdsskadesikringsloven og erstatningsansvarsloven. Erstatning m.v. tilkendt efter arbejdsskadesikringsloven har forrang ift. erstatningsansvarsloven. Det vil sige, at man for eksempel ikke kan få udbetalt godtgørelse for varigt mén efter erstatningsansvarsloven, hvis man i forvejen har fået udbetalt ménogdtgørelse for samme skade efter arbejdsskadesikringsloven. Der er imidlertid på visse punkter forskel på erstatningsposter og beregningsmetoder mellem arbejdsskadesikringsloven og erstatningsansvarsloven. Tilskadekomne kan derfor have ret til supplerende erstatning efter erstatningsansvarsloven, når erstatningsudmålingen overstiger, hvad der i første omgang er udmålt efter arbejdsskadesikringsloven. Den ansvarlige skadevolder kan blive mødt med et krav om at dække erstatning m.v. efter erstatningsansvarsloven.

I *Aftale om et forbedret arbejdsskadesystem*, som blev indgået mellem den daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Alternativet i september 2022, lægges der op til at forpligte visse offentlige og private arbejdsgivere til at tegne en voldsskedeforsikring.

Der lægges op til, at forpligtelsen vil skulle omfatte arbejdsgivere, hvor de ansatte har en særlig risiko for at blive udsat for vold på arbejdet fra borgere, de drager omsorg for. Voldsskadeforsikringen vil således skulle dække erstatning m.v. efter erstatningsansvarsloven ved arbejdsulykker, hvor en ansat udsættes for vold eller en voldsom hændelse fra en borger, som den pågældende drager omsorg for.

Forslaget vil betyde, at ansatte, der udsættes for vold på arbejdet hos disse arbejdsgivere, kan få supplerende erstatning m.v. efter erstatningsansvarsloven (jf. ovenfor) uden at skulle søge om erstatning ved Erstatningsnævnet eller anlægge en sag mod skadevolder ved domstolene.

Udbetales der erstatning m.v. efter voldsskadeforsikringen, vil der ikke kunne rejses regreskrav mod skadevolderen. Det vil sige, at forsikringsselskabet *ikke* har mulighed for at stille krav om at få dækket udgifter til erstatning fra den skadevoldende borger.

Med forslaget tilsigtes det at skabe nemmere adgang for ansatte i særlig risiko for vold på arbejdet til fuld erstatning og godtgørelse, samt at skærme udsatte borgere overfor regreskrav, som de i mange tilfælde ikke vil være i stand til at betale.

Et lovforslag, der skal udmønte aftalen om et forbedret arbejdsskadesystem, herunder reglerne om voldsskadeforsikring m.v., forventes at blive fremsat for Folketinget i efteråret 2023 – med ikrafttræden den 1. januar 2025.”

4. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet, der har oplyst følgende:

”Kommunerne varetager det samlede finansierings-, forsynings- og myndighedsansvar for det sociale område. Det indebærer blandt andet, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter lov om social service (service-loven).

For så vidt angår botilbud kan kommunalbestyrelsen tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov for det, jf. servicelovens § 107. Derudover skal kommunen tilbyde længerevarende ophold i boformer til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller

behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis, jf. §108 i serviceloven.

Det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om visitation til ophold i et botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108. Kommunalbestyrelsen opfylder sit forsyningsansvar ved brug af egne tilbud og ved at samarbejde med andre kommuner, regioner og private tilbud. Tilbud efter servicelovens §§ 107 og 108 skal være godkendt af socialtilsynet for at kunne indgå i kommunalbestyrelsens forsyning.

Kommunen skal på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov for hjælp eller behandling anvise et egnet botilbud. Længerevarende botilbud efter servicelovens § 108 er omfattet af en fritvalgsordning. En borger, som har behov for et længerevarende botilbud, har frit valg mellem botilbud efter servicelovens § 108 og almenboliglovens § 105, hvis betingelserne herfor er til stede. Det er en forudsætning for, at borgeren kan anvende sin ret til frit valg af botilbud efter servicelovens § 108, at det botilbud, som borgeren ønsker, er egnet til at tilgodese borgerens behov, at tilbuddet fremgår af Tilbudsportalen, og at der er tale om et tilsvarende botilbud i forhold til det, som kommunen har anvist.”